

Pasaules Brīvo latviešu apvienības akcija “Dāvana Latvijai: Man dziesmiņu nepietrūka”

NOLIKUMS

1. Akcijas aktualitāte

Tautasdziesma ir nesusi latviešu tautu cauri visādiem laikiem. Tajā koncentrētā veidā ir ievīta latviešu tautas dzīvesziņa un domāšanas veids. Tautasdziesma var būt aizraujoša, tā var ieaijāt, tā var mudināt uz darbību, tā var izteikt mīlestību, aprakstīt gadskārtas vai cilvēka mūža rituma svarīgākos posmus.

Latviešu tauta ar tautasdziesmas palīdzību ir nonākusi līdz brīvvalstij 1918.gadā. Šī akcija palīdzēs latviešu bērniem un jauniešiem saprast tautasdziesmu īpašo nozīmi ne tikai latviešu kultūrā, bet arī Latvijas nācijas izveidē.

2. Akcijas mērķi:

- veicināt ārzemēs dzīvojošo latviešu bērnu un jauniešu cieņu un mīlestību pret latviešu tautasdziesmām, radot iespēju tās pētīt un analizēt, kā arī izdziedāt;
- izveidot dāvanu Latvijai tās simtgadē – mobilo ierīču lietotni ar ārzemēs dzīvojošo latviešu bērnu un jauniešu mīļākajām tautasdziesmām.

3. Akcijas mērķauditorija un dalībnieki

Akcijā aicināti piedalīties bērni un jaunieši (vecumā no 7 līdz 18 gadiem) un viņu skolotāji no latviešu diasporas skolām visā pasaulē.

4. Akcijas norise

Akcija norisinās 3 posmos.

I posms – akcijas dalībnieki pēta tautasdziesmas, raksta projektu un ievieto prezentāciju par izpētīto savā *YouTube* kanālā līdz **2016. g. 20. jūlijam**, un pēc tam piedalās un mudina popularitātes balsojumu (skat. *PBLA akcija “Dāvana Latvijai: Man dziesmiņu nepietrūka” I posma nolikums*).

II posms – diasporas skolu tautasdziesmu konkurss:

- a. katra skola balsošanas kārtībā nosaka 10 savas mīļākās tautasdziesmas;
- b. PBLA Izglītības padome apkopo iesūtītos dziesmu sarakstus un izveido **“Mīļāko tautasdziesmu izlasi”**;
- c. skolas izvēlas vienu dziesmu no šī saraksta, kuru iedzied un nofilmē, kā arī ievieto *YouTube* kanālā.

III posms – PBLA izveido lietotni (*app*) ar visām iesūtītajām dziesmām.

5. Akcijas norises laiks

Akcijas visi trīs posmi norisinās laikā no **2016. gada februāra** līdz **2018. gada jūlijam**.

I posms – *2016.gada februāris – 2016.gada jūlijs.*

II posms – *2016.gada oktobris – 2017.gada maijs.*

III posms – *2017.gada oktobris – 2018.gada jūlijam.*

Akcijas nolikumu var lejuplādēt www.mandziesminunepietruka.lv un tuvāku informāciju var iegūt info@mandziesminunepietruka.lv

Pasaules Brīvo latviešu apvienības akcija “Dāvana Latvijai: Man dziesmiņu nepietrūka”

I POSMA NOLIKUMS

I posma norises kārtība

1. Skolas visā pasaulē veicina, ka klases, ģimenes vai visas skolas līmenī tiek veikts pētījums par latviešu tautasdziesmām. Akcijā tiek pētītas dainas vai tautasdziesmas, kam nav zināms autors.
2. Zemāk norādītas iespējamās tēmas, taču iespējams tās izvēlēties arī pašiem. Minētie vecumi ir tikai **ieteikums**, drīkst izvēlēties arī citas vecuma grupas tēmas.
 - ◇ Tautasdziesmas par vienu tematu (piemēram, viena gadskārta, viens cilvēka mūža gods, konkrēts dzīvnieks, augs, u.c.) - **ieteicams vecumam starp 7 un 10 gadiem**;
 - ◇ Tautasdziesmas, kas ataino latviešu raksturu (piemēram, latviešu tikumi, latvieša “laimes formula”, kas latvietim liek skumt, u.c.) - **ieteicams vecumam starp 11 un 15 gadiem**;
 - ◇ Senlatviešu karavīri: ko uzzinām par viņiem no tautasdziesmām? - **ieteicams vecumam starp 11 un 15 gadiem**;
 - ◇ Krišjānis Barons – tautasdziesmu vācējs - **ieteicams vecumam starp 11 un 15 gadiem**;
 - ◇ Tautasdziesmu loma nacionālās pašapziņas celšanā un atmodas veicināšanā – **ieteicams vecumam starp 16 līdz 18 gadiem**
 - ◇ Ko tautasdziesmas māca par senlatviešu darba tikumu? - **ieteicams vecumam starp 16 un 18 gadiem**.
 - ◇ Tautasdziesmu melodijas – to raksturojums, salīdzinot ar citu tautu melodijām - **ieteicams vecumam starp 11 un 18 gadiem**.
3. Skolēni atbilstoši tēmai izvēlas tautasdziesmas (skat. *Projekta veikšanā izmantojamie resursi*).
4. Skolēni pēta un analizē tautasdziesmas un paveikto attēlo projektā (skat. *Projekta galarezultāta formāts*), kā arī projektam pievieno sarakstu ar visām pētītajām tautasdziesmām.
5. Lai skolas saimei un plašākai sabiedrībai būtu iespējams iepazīties ar projektiem, vēlams, lai skolas rīkotu pasākumu, kurā katra skolēnu (vai ģimenes) grupa, kas piedalās akcijā, iepazīstina ar savu projektu (jebkādā formātā), kā arī nodzied (ja iespējams) kādu no izpētītajām dziesmām.
6. PBLA Izglītības padomei par visiem projektu iesniedzējiem jāuzzina līdz **2016. g. 20. jūlijam**. Katram projekta veidotājam jāievieto savs projekts *YouTube* un jānosūta saite PBLA, rakstot uz info@mandziesminunepietruka.lv. No **21. līdz 31. jūlijam** jebkuram būs iespēja piedalīties popularitātes balsojumā, spiežot *Like* pogu un atbalstīt savu vismīļāko projektu. Visus projektus **2016. gada jūlijā un augustā** varēs aplūkot PBLA *YouTube* kanālā.

I posma norises laiks

Tautasdziesmu izpēte un projekta gatavošana – 2016. gada februāris – 2016. gada jūlijs

Gala projektu virtuāla izstāde – 2016. gada augusts.

Projekta galarezultāta formāts

Projekts var būt:

- ◇ afiša;
- ◇ uzvedums;
- ◇ ppt prezentācija;
- ◇ instalācija;
- ◇ glezna;
- ◇ dramatisks tēlojums;
- ◇ runa;
- ◇ ziņu sižets;
- ◇ īsfilma;
- ◇ animācijas filmiņa;
- ◇ ludziņa;
- ◇ cits formāts.

Svarīgākais nosacījums: projektu var vizuāli augšuplādēt PBLA *YouTube* kanālā, lai to varētu apskatīt jebkurš Interesents.

Projekta īstenošanā izmantojamie resursi

Grāmatas:

- ◇ Bērziņa Juta (sagatavoja). *100 populārākās latviešu tautasdziesmas*. MicRec izdevniecība, Rīga, 2014
- ◇ *Lai atskan dziesmas Dziesmu krājums*. Grāmatu draugs, 1955
- ◇ Māra Zelmene (sagatavoja). Sērija *Rīti, dziesmu kamolīti*. 7 grāmatas pirmsskolas vecuma bērniem ar tautasdziesmu notīm, rotaļām par dažādām tēmām. Izdevniecība RaKa, 2010
- ◇ Dr. Silvana Klavinius-Kreiere (sastādīja). *Dziesmu grāmata bērniem*. Baltic Print, Rīga, 1993
- ◇ *Latvju Daiņas* Reiņa Birzgaļa ilustrācijas. Liesma, Rīga 1990 kā arī vēlāki izdevumi
- ◇ Vilma Greble (sastādīja). *Latviešu bērnu folklorā*. Zinātne, Rīga, 1973
- ◇ Rita Drīzule (sakārtoja). *Liepu laipa. Tautasdziesmu izlase*. Zinātne, Rīga, 1989
- ◇ Aīda Stabulniece (sakārtoja). *Latviešu tautasdziesmas ģimenei*. Zvaigzne ABC, Rīga 1995
- ◇ Mārtiņš Zandbergs. *Mārtiņa dziesmu grāmata*. 1. un 2. daļa. Patterson company, Michigan, 1972
- ◇ Katrā skolā pieejamās tautasdziesmu grāmatas vai folkloras grāmatas.

Interneta resursi

- ◇ <http://www.music.lv/MIDI/default.htm> - pieejams ap 800 tautasdziesmu melodiju *midi* formātā ar pievienotu tautasdziesmu tekstu un skaidrojumu
- ◇ <http://www.dudajevagatve.lv/> - daži tautasdziesmu bukleti ar notīm
- ◇ <http://salaks.lv/?lapa=Sakums> – sadaļās *Audio* un *Notis* pieejamas komponista Viļņa Salaka apdares dažādām latviešu tautasdziesmām
- ◇ <http://www.suitunovads.lv/lv/notis/?p=1> – notis tautasdziesmām, kas savāktas suitu novadā
- ◇ <https://www.akordi.lv/band/55-TAUTASDZIESMAS> - latviešu tautasdziesmu akordi. Šajā portālā informāciju var papildināt jebkurš, tādēļ tā var būt neprecīza.
- ◇ <http://www.dainuskapis.lv> - Krišjāņa Barona dainu skapis. Ir arī mobilā versija: <http://www.dainuskapis.lv/mobile>
- ◇ <http://www.tautasdziesmas.lv> - latviešu tautasdziesmas pa tēmām
- ◇ <http://latviandainas.lib.virginia.edu> - Visu 12 Latvju dainu sējumu elektroniskā versija.
- ◇ <http://www.dziesmas.lv> - meklētājā jāieraksta "tautasdziesma" lai atlasītu tautasdziesmas

Lietotnes

- ◇ *Lakstīgala* lietotne (pieejama *iTunes*)
- ◇ *Tautasdziesmas* lietotne (pieejama *iTunes*)

Mūziķi, kas izpilda latviešu tautas mūziku un kuriem iznākuši CD

- ◇ Ilģi
- ◇ Laimas Muzykanti
- ◇ Rikši
- ◇ Laiksne
- ◇ Vilki
- ◇ Skandinieki
- ◇ Maskačkas spēlmaņi
- ◇ Savieši
- ◇ Vilkači
- ◇ Skutelnieki
- ◇ Vecpilsētas dziedātāji
- ◇ Saucējas
- ◇ Lini
- ◇ Lāns
- ◇ Dūdalnieki
- ◇ Vaira Vīķe-Freiberga
- ◇ Trejasmens
- ◇ Baļķi
- ◇ Rūžupis veiri
- ◇ Raxtu raxti
- ◇ var izmantot arī citu mūziķu ierakstus, kas pieejami CD vai *YouTube*